

[Marius Buhl.]

sandsynligt, at det vil gå sådan; ingen kan med sikkerhed udtale sig om det i dag. Når vi har fået en lov, som pålægger de kommunale skoler at give den udvidede undervisning for første og andet mellem-skoletrin, som tidligere var henlagt til de rene mellemskoler, må kommunerne jo etablere denne undervisning, og det vil holde mange elever borte både fra de private realskoler og fra de offentlige realskoler. Hvordan man vil se på dette, hører ikke hjemme i denne debat. Men det er givet, at hvis vi ikke fik en ny tilskudslov til afløsning af den gamle, som faktisk ikke kan virke mere, fordi den er baseret på helt andre skoleforhold end dem, der foreligger nu, eller hvis vi hindrede gennemførelsen af en ny tilskudslov, ville de private realskolars eksistens være ikke blot truet, men umuliggjort, ikke blot på lang sigt, men også på kort sigt. Derfor må jeg tilråde også mit parti at stemme for lovforslaget.

Der er en enkelt passus i folkeskoleloven, som jeg måske i denne forbindelse må sige et par ord om. Der står, at kommunerne kan slutte overenskomst med de private realskoler — det blev omtalt her for et øjeblik siden — betale for elevernes undervisning i en privat realskole og altså henvise eleverne til undervisning i denne skole. Den passus, som omhandler dette, slutter med, at forældrene skal give deres samtykke til, at deres børn bliver sendt i en privat realskole. Det blev begrundet med, at man kunne tænke sig, at en privat skole blev ledet i en meget udpræget retning i religiøs eller måske også i politisk henseende, så man ikke burde kunne tvinge alle forældre til at sende deres børn til denne skole; man kunne tænke sig en privat skole blive ledet i en så outreret indremissionsk eller grundtvigsk retning, at det kunne være, folk sagde: dér vil vi ikke have vore børn hen; man kunne også tænke sig privatskoler, som blev ledet ud fra afvigende kirkelige retninger. Derfor måtte man have en sådan

ventil, og jeg husker, at ingen dengang havde noget at indvende mod at have en sådan ventil; den ville også vanskeligt kunne tages ud af loven.

Noget andet er, at jeg er vidende om, at just denne passus nogle steder i landet bliver brugt ligefrem som en advarsel til kommunerne, en advarsel mod at slutte forbund med en privat realskole. Jeg vil også gerne have lov til at sige, at det var ikke tanken med denne sætning, da vi lavede skoleloven. Da var tanken denne, at den selvfølgelig skulle gælde i enkelte tilfælde, som man kunne komme ud for, men det var ikke meningen, den skulle kunne bruges som en advarsel mod at slutte sådanne forbund; tilladelsen til at slutte dette forbund ville også blive ret illusorisk, hvis bestemmelsen blev brugt alt for kraftigt på den måde.

Jeg tror, som jeg sagde før, at det er en brugbar lov. Hvordan så forholdene efterhånden vil trække sig i lave, det vil de kommende år vise, og så vil det altid ligge i folketingets magt at tage loven op til revision. Derfor anbefaler jeg som sagt det foreliggende lovforslag til vedtagelse.

Det samme kan jeg sige om forslaget til lov om statstilskud til private gymnasieskoler og til private realskoler i Storkøbenhavn. Der er foreslået enkelte ændringer, men ændringerne er sanktioneret og godkendt af de pågældende skolefolk, som har med disse skoler at gøre, og derfor kan jeg også anbefale dette lovforslag i dets kun svagt ændrede skikkelse.

Lovforslaget om fordelingen af udgifterne til statsskoler og gymnasieskoler uden for Storkøbenhavn kan jeg også anbefale. En ændring på dette område har jo længe været nødvendig, fordi det er en åbenbar urimelighed, at en del købstæder har et statsgymnasium, hvor staten i det væsentlige afholder udgifterne, medens en anden, stor del købstæder har et kommunalt gymnasium, hvorved kommunen vel ikke afholder hele udgiften, men dog en meget stor del af den. Nu bliver dette forhold udlignet og